Gratis hulpprogramma's

Norton achterna en

Het is wel handig om een stel redders in nood te hebben zoals de befaamde Norton Utilities, maar zoiets kost geld. Om te bewijzen dat het goedkoper, ja zelfs gratis kan, hebben we een verzameling gratis Windows utilities - in het Engels 'Free Windows Utilities' of kortweg FWU – samengesteld.

We hebben het wel iets ruimer opgevat dan de Norton Utilities. NU is immers bedoeld voor reddingswerkzaamheden: gecrashte of per ongeluk gewiste bestanden of harde schijven, schijfvolumes waar iets mis mee is, dat soort dingen. Wij wilden voor onze FWU-suite een iets breder aanbod, zodat het gaat om nuttige programma's in verschillende categorieën en niet noodzakelijk alleen voor noodgevallen. Er zitten diagnose- en configuratietools in, een paar handige *desktop*applicaties, reparatie-*utilities*, en wat cosmetica voor Windows. We hebben uiteindelijk alle elf programma's die we op het internet (de meeste bij Freeware Home) vonden, onderverdeeld in de volgende drie hoofdcategorieën:

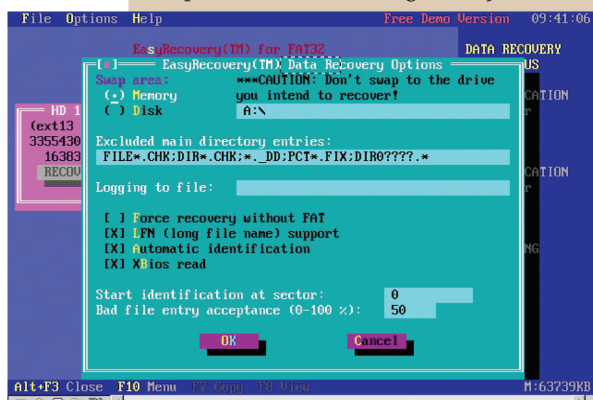
- FWU Dokter: diagnose & reparatie
- FWU Tweak: configureren, fijnregelen, verfraaien en versnellen van je systeem
- FWU Werk: werkapplicaties zoals *editors*, rekenmachines en informatiebeheer

FWU Dokter

Je gaat naar de dokter als je je niet goed voelt. Voor Windows is dat niet anders. Als je denkt dat er iets mis is met je systeem, moet je een diagnose uitvoeren. Weet je zeker dat er iets mis is, dan moet dat hersteld worden.

Ontrack EasyRecovery FAT32

Als er iets mis is met je *FAT32*-volume, kan je Ontrack EasyRecovery FAT32 gebruiken om je data te recupereren. Het gaat om een DOS-programma. Het maakt een nooddiskette aan en die moet je gewoon starten op de pc met een beschadigd FAT32-volume. Hoewel je een paar opties kan instellen, dient het programma dus om een beschadigd FAT32-volume te scannen op zoek naar mappen- en bestandsnamen. Die bestanden en mappen kan het dan naar een andere schijf kopiëren ofwel probeert het programma de FAT32-structuren te repareren. Je laat dit programma best niet los op een volume waar niets mee aan de hand is, lijkt ons.

Ontrack EasyRecovery FAT32 voor de noodgevallen.

Systeemanalyses en –benchmarks.

FreshDevices FreshDiagnose 4.20

FreshDiagnose van FreshDevices voert een systeemdiagnose uit van je pc en van Windows. In feite gaat het om een analyse van je hardware en een *benchmark* van je systeem. De analyse en benchmark zijn beschikbaar voor zowat alle hardwaregroepen: processor, geheugen, videosysteem, harde schijf, netwerk, software (nog verder onderverdeeld) en zo voorts. Je kan van elk onderdeel vrij nauwkeurige informatie krijgen en desgewenst een benchmark uitvoeren die dan ook aangeeft of het gekozen onderdeel correct werkt en zo ja, met normale prestaties.

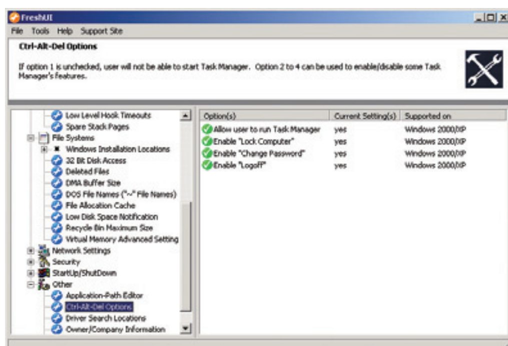
voorbij - gratis!

FWU Tweak

Om het maximum uit Windows te halen, heb je configuratie- en fijnregelgereedschappen nodig. Het verfraaien van de desktop met allerlei cosmetica voor Windows valt ook onder deze categorie.

FreshUI 2.80

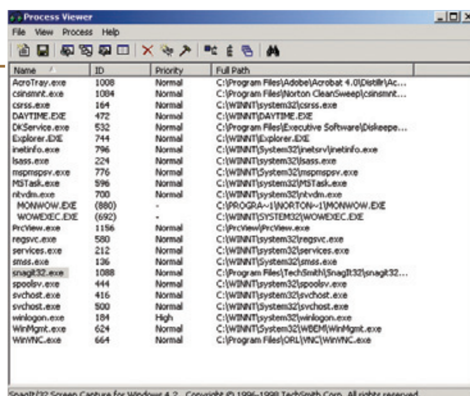
FreshUI is een uitgebreide configuratie-utility (denk aan TweakUI), waarmee je tonnen zichtbare en verborgen instellingen in Windows (zowel 9x als Me als 2000 als XP) kan zien en veranderen. Daar zitten instellingen tussen die je normaal alleen zou kunnen veranderen door in het *register* te prutsen. Bovendien zijn de diverse instellingen logischer gegroepeerd dan normaal het geval is in Windows zelf. Zo zijn ze onderverdeeld in Windows User Interface, Systeem-instellingen, Hardware-instellingen, applicatie-instellingen, en regels (policies) voor de gebruikersomgevingen. Het programma is gratis, maar je moet wel na maximaal elf dagen even een registratieformuliertje invullen op de website van FreshDevices.

Configuratie- en fijnregelprogramma voor alle mogelijke onderdelen van Windows.

ProcessViewer 3.6.2.1

In Windows kan je het takenbeheer venster oproepen met de ctrl-alt-del-toetsencombinatie of door rechts te klikken op de statusbalk. Veel meer informatie krijg je daar echter niet over. Met ProcessViewer kan je een veel vollediger lijst oproepen waar letterlijk alles in te zien is: zowel applicaties als achtergrondtaken en zogenaamde 'services'. Bovendien kan

Verbeterd takenbeheer voor Windows.

je van elke taak opvragen welke *DLL's* ze gebruiken, hoeveel geheugen gebruikt wordt, een afzonderlijk overzicht krijgen van applicaties, services en andere taken en nog meer. Daarnaast kan je ook een 'finder'-pictogram slepen naar een geopende applicatie of het pictogram daarvan en dan verlicht ProcessViewer de daarmee overeenkomende inschrijving in zijn takenlijst. Je kan taken stoppen, de prioriteit ervan veranderen en zelfs *debuggen* in samenwerking met een daarvoor geschikt programma.

VirtuaWin 2.5

Gebruik je vaak meerdere programma's tegelijkertijd, en dat op een volledig scherm? Dan is VirtuaWin wat voor jou. Het programma zorgt voor meerdere exemplaren van je Windows desktop inclusief desktop-achtergrond, pictogrammen en startbalk. Daartussen is het makkelijk overschakelen. Wel even opletten, want Microsoft heeft met onder meer Internet Explorer en FrontPage weer eens voor incompatibiliteiten gezorgd waar-

Meerdere virtuele desktops voor Windows.

VAKTAAL

Back-up: Een kopie van data, bijvoorbeeld bestanden op je harde schijf. Als je de oorspronkelijke data kwijtraakt, kan je ze vervangen door de back-up.

Benchmark: Een vergelijkende test om de verwerkingsnelheid van hard- of software vast te stellen. Hiervoor wordt meestal een speciaal daarvoor bestemd testprogramma gebruikt.

Debuggen: Het verbeteren van fouten die in een programma geslopen zijn.

Desktop: Een personal computer die je met zijn kast, beeldscherm en toetsenbord op je werktafel plaatst. Ook beeldscherm (bureaublad) van een computer nadat hij helemaal is opgestart. De verschillende elementen worden grafisch weergegeven in de vorm van icoontjes: mappen, documenten, het prullenmandje.

DLL: (Dynamic Link Library of dynamische koppelingsbibliotheek) De technologie in Windows die programmacodes in afzonderlijke objectbibliotheken ter beschikking stelt. Het besturingssysteem of een applicatie zal er pas wanneer nodig, gebruik van maken. DLL-bestanden zijn te herkennen aan de extensie .DLL.

Editor: Tekstverwerker. Vaak in de context van programmeertool.

Register: Een reeks bestanden waarin Windows allerlei belangrijke configuratiegegevens bijhoudt over de hardware en de besturingsomgeving zelf.

Utility: Of hulpprogramma. Vaak erg kleine stukjes software die een bepaalde taak voor zich nemen.

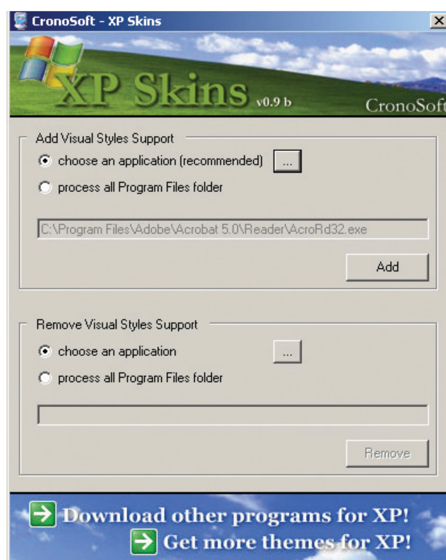
door VirtuaWin niet altijd correct kan schakelen als deze toepassingen draaien. Voor al de rest werkte het bij ons prima. Je kan vrij uitgebreid configureren met welke toetsen en muisoperaties je tussen desktops schakelt, en het is ook mogelijk 'sticky' (kleverige) objecten te definiëren die op elke desktop moeten verschijnen waar je naartoe schakelt.

Windows Make-Up 2.0b4

Met het configuratieprogramma van Windows Make-Up pas je Windows 95, 98 en NT aan je esthetische wensen aan. Mogelijk werkt het ook met Windows Me, maar alleszins niet met Windows 2000 of Windows XP (dat hebben we zelf even geprobeerd). Met Windows Make-Up pas je de grootte van dialoogvensters aan, verander je knoppen en voeg je elementen toe. Reskinning, heet zoiets tegenwoordig. Als je trouwens dol bent op allerlei trucs en tips om het uiterlijk van Windows te veranderen zonder *systeembronnen* in beslag te nemen, moet je echt eens gaan kijken op de site van NanoSkin. Het is niet te geloven wat je kan doen met een paar ogenschijnlijk minieme aanpassingen...

XP Skins 1.0

Als je met Windows XP werkt, weet je dat een van de nieuwe 'features' de mogelijkheid is om applicaties van uiterlijk te veranderen met behulp van 'skins' (letterlijk is een 'skin' een 'huid'). Nieuwe applicaties die geschreven zijn voor Windows XP, hebben de ondersteuning daarvoor aan boord en kan je dus 'reskinnen'. Oudere Windows-applicaties kunnen dat echter niet en werken dus altijd met het door Windows XP standaard voorziene uiterlijk. Met XP Skins kan je ook oudere applicaties van een nieuwe skin voorzien.

Oude applicaties kan je hiermee ook reskinnen onder Windows XP.

WAAR ZIT WAT?

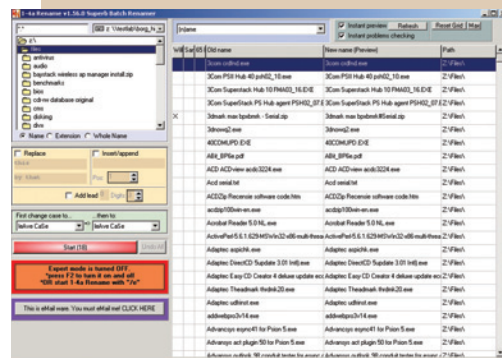
- Freeware Home
[www.freewarehome.com]
Ontrack EasyRecovery FAT32
[www.ontrack.com/freesoftware/er32fre.exe]
- FreshDevices software: FreshDiagnose, FreshUI & FreshDownload
[www.freshdevices.com]
- ProcessViewer
[www.teamcti.com/pview/prcview.htm]
- VirtuaWin
[www.cronosoft.com]
- Windows MakeUp
[www.virtualplastic.net/html/ui_dlgs.html]
- NanoSkin
[www.execulink.com/~tinker]
- XP Skins
[www.cronosoft.com/download/xp_skins]
- 1-4a Rename
[www.1-4a.com/rename]
- ConTEXT
[www.fixedsys.com/context]
- MathExpressionCalculator
[www.softnik.com/products/mathex]

FWU Werk

Voor het serieuze werk hebben we ook enkele, uiteraard gratis, applicaties toegevoegd. Een utility om omvangrijke rename-operaties uit te voeren, een teksteditor met syntaxkleuring voor *broncodes* en een calculator waarin je wiskundige formules kan intikken en laten uitrekenen.

1-4a Rename v1.56.0

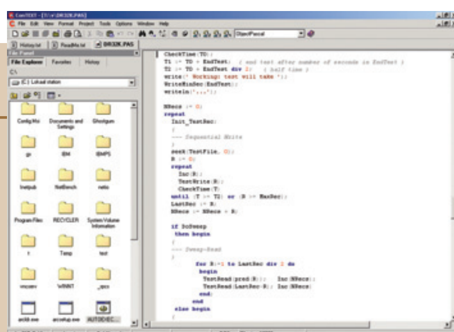
Met deze herbenoem-utility verander je de naam van een reeks bestanden in een handomdraai. Een mogelijkheid die ontbreekt in Windows. Het programma biedt een makkelijke interface waarin je onmiddellijk kan zien welke bestanden behandeld zullen worden en wat het resultaat zal zijn. Ook na een hernoemopdracht kan je nog 'undo' kiezen om het weer ongedaan te maken. 1-4a Rename heeft tonnen mogelijkheden aan boord: afkappen van bestandsnamen tot 64 tekens voor gebruik op cd-r's, sorteerroutines, volgnummers toevoegen zonder noemenswaardige beperkingen. Controleren op onaanvaardbare of problematische tekens in de originele bestandsnaam en het automatisch corrigeren daarvan is ook voorzien. Wat ons betreft, is dit programma een echte aanrader!

Programma voor het hernoemen van grote aantallen bestanden met een minimum aan moeite.

ConTEXT 0.97.1

Het Windows Kladblok kent te veel beperkingen. Zeker als je ook nog programmeert, zou het wel handig zijn om een editor te hebben die compact en snel is, maar enige functionaliteit aan boord heeft. Zoals 'syntax highlighting' (syntaxkleuring) voor de programmeertaal die je gebruikt, een onbeperkte undo/redo (ongedaan maken van acties en heruitvoeren van die ongedaan gemaakte acties), een onbeperkt aantal open

Schitterende kleine en snelle teksteditor met heel veel functionaliteit.

bestanden, onbeperkte bestandsomvang, heel grote lijnlengte (minstens 4000 tekens), voorziening voor andere talen dan het Engels (bij voorkeur ook Nederlands), desgewenst teksten bewaren als *RTF* of *HTML*, omzetting van tekens naar andere codepagina's. Hopen wensen, maar zoiets kost gewoonlijk geld. ConTEXT biedt het echter ook allemaal en het is gratis. Bij de installatie krijg je de optie om ConTEXT te starten in plaats van het Kladblok als standaard teksteditor en gezien het verschil in werksnelheid, raden we je dat dus zeker aan.

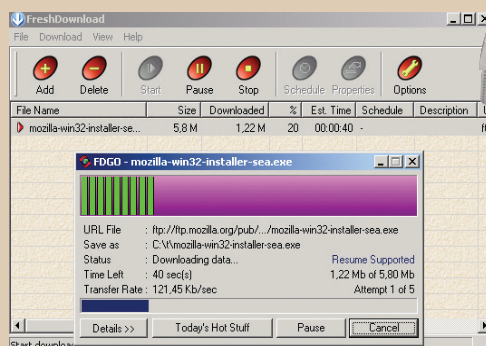
FreshDownload 3.75

Als je veel downloadt, dan is het natuurlijk prettig om een programma te hebben dat je downloads beheert en regelt met zoveel mogelijk connecties tegelijk. Download Accelerator bijvoorbeeld, maar dat valt je steeds lastig met reclameschermpjes. FreshDownload schijnt zowat alles te doen wat Download Accelerator doet (inclusief een veel transparantere integratie in Internet Explorer), maar valt je absoluut niet lastig met 'nag screens' (het Engelse werkwoord 'to nag' betekent 'zeuren'). Je kan instellen hoeveel gelijktijdige connecties hij moet proberen te gebruiken voor webpagina's (http) en downloads (*ftp*) apart. Bovendien kan je zelfs individuele *proxyservers* voor http en ftp opgeven als je die wil veranderen ten aanzien van de IE-instellingen. FreshDownload heeft zelfs een optie om een interne *unzipper* te starten om gedownloade zipbestanden automatisch uit te pakken na ontvangst. Je moet dit echt eens proberen.

MathExpression-Calculator

Een rekenmachine voor wiskundige uitdrukkingen is een heel leuk idee en het verwondert ons dat er niet meer van te vinden zijn. Bij MathExpressionCalculator kan je wiskundige formules rechtstreeks intikken en laten uitwerken. Het dialoogvenster is in twee velden ingedeeld: variabelen en uitdrukking, maar eigenlijk lopen die nogal door elkaar. In het variabelenveld mag je immers ook uitdrukkingen (formules) gebruiken, je moet ze alleen toewijzen aan een variabele. In het uitdrukkingsveld zet je de slotformule waarvan de rekenmachine het resultaat moet berekenen en laten zien. Dit leek ons dan ook een bijzonder leuke applicatie voor studenten.

— Johan Zwiekhorst —

Snel en efficiënt downloaden.

VAKTAAL

Broncode: De programmaregels zoals de programmeur ze heeft geschreven. Wie een programma wil wijzigen, moet de broncode veranderen. Ook bij webpagina's kan je de broncode of 'source' bekijken dan lees je welke HTML-code de ontwerper heeft gebruikt.

FAT32 bestandssysteem: (File Allocation Table) Dit is de tabel met informatie over de ruimte die aan alle bestanden op je harde schijf wordt toebedeeld. Windows 9x kent twee soorten FAT-systemen: een 16-bits en een 32-bits FAT. Een 32-bits FAT benut de ruimte op de harde beter optimaal dan een FAT16.

FTP: File Transfer Protocol. Het protocol dat wordt gebruikt op een netwerk om bestanden binnen te halen (downloaden) of te plaatsen (uploaden).

HTML: (Hypertext Markup Language) Een soort computertaal waarmee webpagina's worden aangemaakt. Eigenlijk zijn HTML-pagina's gewone tekstpagina's met allerlei codes die verwijzen naar de kleur, de beelden, de opmaak, het geluid waarmee deze pagina's op een browser worden getoond.

Proxy(server): Een computer bij je internetprovider die in feite als een tussenstation fungeert tussen je eigen pc en de computer op het internet waar je een webpagina wil opvragen. Blijkt de webpagina die je hebt aangevraagd zich al op die speciale proxyserver te bevinden, dan krijg je die pagina van daaruit aangereikt en dat gaat natuurlijk een stukje sneller.

RTF: (Rich Text Format) Een bestandsformaat waarbij tekst kan opgeslagen worden met opmaakkenmerken.

Script: Een bestand met een reeks commando's die na elkaar worden uitgevoerd. Ook een klein programmaatje dat kan opgenomen worden in een webpagina om daar bepaalde functies uit te voeren: een venster oproepen, een reactie geven op het invoeren van gegevens in een gastenboek enz…

Systeembronnen: De bronnen van je pc die Windows gebruikt om te werken. Je harde schijf bijvoorbeeld, maar ook het werkgeheugen. Bij onvoldoende systeembronnen werkt je pc traag.

Unzippen: Een zipprogramma als Winzip 8.0 kan bestanden erg klein inpakken en uitpakken. Wil je het originele bestand weer gebruiken dan moet je de gezipte (ingepakte) bestanden eerst unzippen, of terug uitpakken.